

**VRIJWILLIGE
HET GILDE VAN MOLENAARS**

**GILDE
BRIEF**

DE GILDEBRIEF

MEDEDELINGENBLAD
VAN HET GILDE VAN
VRIJWILLIGE MOLENAARS

DE GILDEBRIEF VERSCHIJNT
4 X PER JAAR. DE OPLAGE
IS 1100 EXEMPLAREN
REDACTIE: G.J. POWW

SECRETARIAAT:
HET GILDE VAN VRIJWILLIGE
MOLENAARS, POSTBUS 1372
1500 AJ ZAANDAM

POSTGIRO 2144780 T.N.V.
HET GILDE VAN VRIJWILLIGE
MOLENAARS TE NAARDEN

BIOTOOPWACHT : E. SMIT, ACACIALAAN 41, 1521 EK WORMERVEER
TEL. 075 - 283123

GILDE-VERZEKERINGEN : E. ZWIJNENBERG, NIC. BEETSKADE 40, 1817 EB
ALKMAAR. TEL. 072 - 125682

BLIKSEMAFLEIDERCONTROLE : N.J. VAN WEELDEN, JAC. VAN BEIERENLAAN 19
2613 HV DELFT. TEL.: 015 - 135958

LEDENADMINISTRATIE : MEVR. E.N. POWW-SCHIPPER, ZWARTEWEG 70,
1412 GE NAARDEN. TEL. 02159 - 45428

VRIJWILLIGE

HET GILDE VAN VRIJWILLIGE MOLENAARS

VAN DE REDACTIE

De zomer zit er weer op en voor de meesten ligt de vakantie ook weer achter de rug. De jaargetijden met de R in de maand zijn ook weer op de kalender verschenen. Dit zijn de maanden dat we als molenaar op moeten passen bij ruig weer. De najaarsstormen kunnen nog wel eens behoorlijk uithalen naar de molen. Dus opgepast, niet alleen bij het malen maar ook bij het wegzetten van de molen. Kneppel er op en/of stutten in het wiel en vergeet de pal niet !

Voor de korenmolens is het weer de tijd van minder zeil en de hand voortdurend aan de licht. De poldermolens voelen zich weer opperbest, bonken wind en bergen water achter de molen. Voor hen is het weer 'waterpezen' geblazen.

Maar nogmaals opgepast, het hoeft niet kapot en over dit laatste kan er een heel goed bericht gelanceerd worden. Binnen zeer afzienbare tijd is het nl. voor vrijwilligers en voor moleneigenaren mogelijk om zich te verzekeren tegen door de vrijwillig molenaar berokkende schade aan de molen. Ook schade, berokkend aan de molen door iemand- die in opleiding is bij de vrijwillig molenaar van de molen, valt hieronder.

Natuurlijk hopen we allen, dat de premie, die opvallend laag wordt, voor niets betaald zal worden, maar een ongelukje zit in een klein hoekje.

Voor U ligt het derde exemplaar van de Gildebrieff in 1984 en deze biedt U weer van alles wat. Veel plezier er mee en vanaf deze plaats 'maal ze'.

De redactie.

" / / "
een

DE VIJFHONDERDSTE

In mei van dit jaar bereikte het Gilde een opmerkelijke mijlpaal in haar ruim 10-jarig bestaan.

Op de Hargermolen te Schoorl vond een serie molenaars-examens plaats, een serie als één uit de vele die jaarlijks gehouden worden.

Er heerste bij de examencommissie van De Hollandsche Molen toch wel een zekere spanning, want deze dag zou al of niet de vijfhonderdste geslaagde opgeleverd kunnen worden.

Geheel door het lot van slagen of niet slagen van zijn voorgangers, werd beslist dat de vijfhonderdste uiteindelijk werd : A.J. Keijzer, komende van het eiland Texel.

Deze vrijwilliger, welke de Noordermolen zal gaan bemalen, deed op dezelfde dag als zijn broer examen. Op de bewuste dag werd de kersverse vrijwillig molenaar niets verteld van het heuglijke feit, waar hij als persoon zo'n grote rol in speelde.

Het Gilde en De Hollandsche Molen hadden nl. gezamenlijk besloten om enige bijzondere aandacht te besteden aan het bereiken van deze opmerkelijke mijlpaal.

Op 30 augustus jl. was het dan zover, dat e.e.a. aan de pers en T.V. bekend gemaakt zou worden.

Als beschermheer van De Hollandsche Molen had Z.K.H. Prins Claus zich spontaan bereid verklaard om het getuigschrift aan de vrijwillig molenaar Keijzer uit te reiken. De uitreiking vond plaats op molen nr. 2 van de molenviergang te Zevenhuizen. Om drie uur arriveerde de Prins bij de molenviergang en na voorgesteld te zijn aan diverse vertegenwoordigers van Het Gilde en De Hollandsche Molen, werd te voet verder gegaan naar molen nr. 2.

Hier was inmiddels voor de Prins en de pers het examen nog eens herhaald, waarbij aan de Prins deskundig werd uiteengezet hoe e.e.a. tijdens het examen toegaat. Nadat de kandidaat A.J. Keijzer was voorgesteld aan de Prins ging het examen rustig verder bij de staart van de molen.

Na beraad en ondertekening van het getuigschrift werd het voor een vrijwilliger zo waardevolle papier door de Prins persoonlijk aan A.J. Keijzer uitgereikt.

Hiermee was het officiële deel van deze heuglijke dag afgesloten en werd onder het genot van een hapje en een drankje nog geruime tijd nagepraat.

Uit de vele vragen, die de Prins stelde, bleek al gauw dat hij zijn taak als beschermheer serieus opvat en zich, meer dan verwacht, had ingewerkt op het onderwerp molens en het beheer daarvan.

Voor het Gilde en niet in mindere mate voor De Hollandsche Molen is het bereiken van dit resultaat toch wel iets om even bij stil te blijven staan.

In vergelijking met de respectabele leeftijd van De Hollandsche Molen van meer dan 60 jaar, is het Gilde na de tien jaren van haar bestaan niet meer weg te denken uit de Nederlandse molenwereld.

Zonder het Gilde en haar leden is het niet meer mogelijk om de molens in ons land draaiende te houden. Duizenden uren vrije tijd worden er in gestoken in het opleiden van de kandidaten en even zoveel uren aan organisatie van of medewerking aan molenevenementen.

Daarnaast worden niet te becijferen bedragen aan geld bespaard door de zelfwerkzaamheid van de Gilde-leden. Het zijn soms maar heel kleine dingen, die zonder opgemerkt te worden, met inzet worden uitgevoerd, maar die vele honderden guldens op de lange duur besparen. Doch ook groepjes vrijwilligers schrikken er niet voor terug grotere klussen aan te pakken, zoals het uitvoeren van omvangrijke restauraties, het totaal schilderen van molens en het vervaardigen in vrije tijd van omvangrijke, door loonkosten soms te kostbare, molenonderdelen.

" twee "

Tevens zijn we ervan overtuigd, dat met meer vertrouwen in het sluimerende vakmanschap en met een goede begeleiding nog veel meer door de vrijwilliger gedaan zou kunnen worden.

Met veel enthousiasme en liefde voor de molen zal door het Gilde en haar leden op de eenmaal ingeslagen weg verder worden gegaan tot daadwerkelijk behoud van onze zo mooie Nederlandse molens.

De redactie.

"die"

BRANDVEILIGHEID IN DE MOLEN

Van de brand van de molen te Kinderdijk werd door de fa. Vermande te IJmuiden een indrukwekkende poster gemaakt. Van deze poster stelt deze firma een groot aantal ter beschikking aan het Gilde.

Het doel daarvan is om nog eens extra de aandacht te vestigen op brandgevaarlijke situaties in molens, zodat een ramp als te Kinderdijk in de toekomst wordt voorkomen.

Het bestuur is de Firma Vermande bijzonder erkentelijk voor deze gift.

De enige vraag van Vermande is om de onderste strook van de poster niet af te knippen en de poster geheel in de molen op te hangen.

Wij geven deze vraag graag aan U door.

Wij grijpen deze gelegenheid graag aan om nog eens extra onder de aandacht te brengen welke gevaarlijke situaties er kunnen ontstaan.

Niet voor niets is in het Molenaarscontract van de Vereniging De Hollandsche Molen een apart artikel gewijd aan roken en open vuur in de molen.

Beide zaken zijn verboden, ook al is de vrijwillig molenaar zelf een kettingroker.

Mijn ervaring is, dat als je echt ernst maakt met het rookverbod, je zelf na enige tijd minder gaat roken en misschien, op den duur, wel niet-roker wordt.

Je kunt het in ieder geval niet maken door bezoekers te verbieden om te roken en dan vervolgens zelf wel een sigaret op te steken. Toch gebeurt zoiets nog wel eens.

Vrijwilligers doen heel wat klussen in de molen. Prima werk. Wees echter met een lasapparaat heel voorzichtig. Ook vonken kunnen brand veroorzaken vooral dichtbij het rietdek.

Neem geen risico met deze dingen, want als er eenmaal iets gaat branden ben je meestal te laat !

Als je zoiets van nabij meemaakt en je ziet de gevolgen, wens je dit niemand toe. Laat het zien van de Poster van Kinderdijk genoeg voor U en Uw bezoekers zijn.

Denk ook om brandbare materialen, die niet persé in de molen aanwezig behoeven te zijn. Haal ze weg of zet ze achter slot en grendel. We denken aan een baal hooi, stro of verfpotten en verdunning.

In molens, waar de poster reeds hangt zag ik soms een toepasselijke spreuk of een rijmpje als aanvulling. Zoiets ontgaat bezoekers zeker niet.

In verband met de toch beperkte hoeveelheid posters ontvangen met deze Gildebrief alleen de geslaagde leden een exemplaar. Anderen kunnen deze via ons postbusnummer aanvragen onder betaling van f 2,10 aan bijgesloten postzegels.

Bedenk wel, dit alles zolang de voorraad strekt.

IN ELKE MOLEN EEN POSTER VAN VERMANDE

EN NOOIT MEER ZAL ER EEN VERBRANDEN !

G. de Vries

Limmerweg 4, 1911 NA UITGEEST

Tel. 02513 - 12166

"Nieuw"

Heel wat molenaars moppen wat af als ze zaterdags willen gaan malen en dan eerst weer de uitwerpselen van duiven moeten verwijderen. Een bordje neerhangen : "Verboden voor duiven" schijnt niet te werken, je molen verhuren aan een torenvalk (grote vijand van duiven) lukt ook niet iedereen, dus wat dan ?

Een paar gemeentes in ons land hebben al ervaring opgedaan met Rentokil's Vogelschrik. Zij hebben dit middel gebruikt op gebouwen (Raad van State, gebouwen Eerste en Tweede Kamer e.d.) maar ook op molens. En om dat laatste gaat het ons. De molen in Katwijk "De Gerechtigheid" heeft het naar volle tevredenheid. Maar hoe krijg je dat 'spul' op je molen ?

De eigenaar van de molen kan offerte aanvragen bij B.V. Rentokil Chemie, Volmerlaan 9, 2288 GD Rijswijk Z.H. Tel. 070 - 996564. Dit is het adres van het hoofdkantoor. Er zijn diverse regio-kantoren, die de aanvraag overnemen als die uit hun regio komt. De adviseur uit de regio komt de molen kosteloos inspecteren en adviseert inzake de juiste wijze van vogelwering.

Nu iets over de werking.

Rentokil Vogelschrik is een plastische strip, die door de servicedienst van Rentokil wordt aangebracht op alle plaatsen, waar duiven en spreeuwen roesten. Wanneer duiven of spreeuwen erop neerstrijken, ondergaan zij de sensatie hierin weg te zinken en zij zullen na enige vergeefse landingspogingen wegvliegen om elders een meer geschikte verblijfplaats te zoeken. Vogelschrik doodt of verwondt geen vogels en daarom wordt het door dieren- en vogelbeschermingsverenigingen aanbevolen.

DE MOLEN STOND IN DE ROUW

Een tweetal oude vakmolenaars zijn als steunpilaren, de afgelopen tijd het Gilde ontvallen.

Het waren beide stoere Zeeuwse mulders uit een respectabel oud geslacht, t.w. de heren Jole en Rijstebil.

Reeds vele jaren verzorgden zij met liefde voor het vak hun molen, maar ook de opleiding van vrijwillige molenaars.

Ieder op zijn eigen wijze, maar zeker niet op minder succesvolle wijze. Met hen beiden is het kleiner wordende legertje van Vakmolenaars, die het het inzicht hebben, dat het opleiden van vrijwilligers 'hun' taak is, nog kleiner geworden. Onbewust van hun grote uitgebreide kennis van zaken droegen zij dit met liefde voor 'hun' vak over op de jongeren, die dit wensten.

Het Gilde en de Nederlandse molens als geheel zal hun kunnen node missen.

Wij danken hen beiden voor de inzet waarmee zij hun molensteentje hebben bijgedragen voor het voort laten bestaan van 'hun' vak.

Zij rusten in vrede.

" " "
vrij

De Stichting "Molens in Menaldumadeel" is bezig de molen "De Puollen" te Dronrijp zelf te restaureren met behulp van 4 vrijwillige molenaars, allen lid van het Gilde van Vrijwillige Molenaars afd. Friesland, t.w. Pieter de Jong, Wieger Wijning, Yde v.d. Meer onder leiding van Waling Hofkamp.

Even een kleine voorgeschiedenis: in de jaren 70 zou de molen gerestaureerd worden door molenmaker Dijkstra, maar er was geen geld. In 1982 werd wederom een poging gedaan, maar helaas geen geld. Wel werd de molen water- en winddicht gemaakt. Het Bestuur gaf de moed op! Totdat in 1983 de Vereniging De Hollandsche Molen hen berichtte, dat "De Puollen" één van de vier molens was van de aktie: "Molens draaien niet van wind alleen" en ook nog onder de Klaver Vier Aktie van de AVRO viel. Er kon dus begonnen worden.

Helaas kon Dijkstra wegens ziekte het werk niet meer verrichten. Wat nu, veel geld was er niet, maar er moest iets gebeuren. Na overleg in het Bestuur kwam er het volgende uit: als de kap eraf gehaald wordt, kunnen de vrijwilligers het dan niet zelf doen? Waling besprak dit met zijn molenaars; deze hadden al wat ervaring opgedaan op de Vrouwbuurstermolen met o.a. een nieuwe staart, kruirad enz., lange en korte spruit en korte schoren. In Dronrijp waren inmiddels al de vloeren vernieuwd, de koningsspil met wervel weer op de plaats gebracht.

De jongens werden het eens en de kap zou er af gaan en voor de molen op de grond komen staan. Dit gebeurde op 8 oktober 1983. De roeden, schoren en de staart waren er al eerder afgehaald. Het eerste wat gedaan werd was de korte spruit, achterkeuvelens, het rechter voeghout aangelast en een nieuwe windpeluw met de voorkeuvelens gemaakt. Dit moest voor de winter inviel gebeuren. Een mooi winterkarwei zou het maken van de vijzel (de schroef) kunnen zijn. Er werd overlegd met Dijkstra en deze was bereid hen te begeleiden en te leren een schroef te maken bij hem in de werkplaats. Een mooie eikenboom 7,50 meter lang en 500 plankjes, dat werd de schroef. Waling en Pieter zouden zich hiermee bezighouden, wat een werk! maar het kwam klaar.

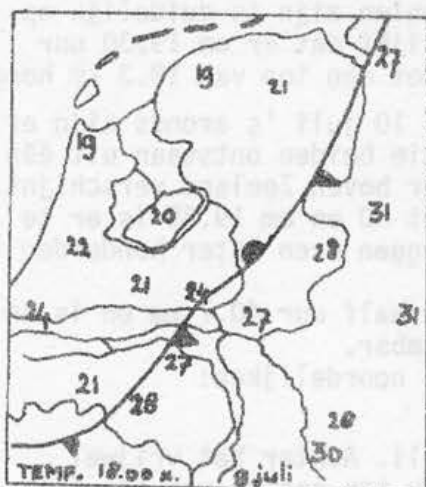
De oude schroef werd gesloopt, de bak afgedamd door Wieger en Yde. Tussen februari en 4 augustus kwamen de nieuwe staart, lange spruit, lange en korte schoren en de schroef klaar, maar ondertussen zijn in deze tijd de roeden gekomen en opgehekt en zo gingen de andere klussen ook door.

De Stichting heeft 1983 uitgeroepen als het jaar van "De Puollen", maar 1984 is dat ook geworden. De molen is nog niet klaar, maar dat komt omdat er door een kleine groep vrijwilligers in hun vrije tijd een enorm stuk werk verricht moest worden om deze molen weer in oude glorie te herstellen.

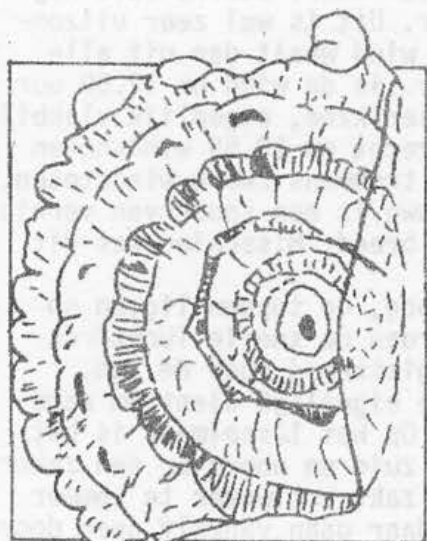
Dit is dan ook de reden van het schrijven van dit beknopte verslag, om deze mensen eens in het zonnetje te zetten en ook het Bestuur van de Stichting, zonder wiens medewerking dit niet volbracht had kunnen worden.

Rest mij nog de andere molens te noemen: "De Rentmeester" waar Martin de Vries al zijn krachten inzet, "De Marsummermolen" met Jan Pieter de Jong, die tevens enkele jongeren opleidt en de spinnekop "Terpzicht", waar Bert Prins de scepter zwaait, hij is kortgeleden geslaagd. Hulde aan deze kleine groep vrijwilligers, gediplomeerd en in opleiding, die in stilte een enorme hoeveelheid werk verzetten en met veel energie de MOLENS proberen te behouden.

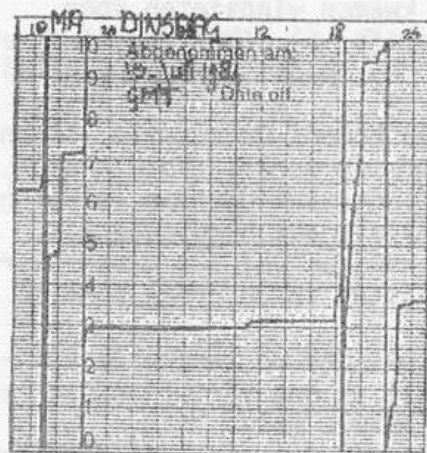
J.W. Wildervanck-van 't Eind
vrijwillig molenaarster te Langweer.

Figuur 1

Figuur 2

Figuur 3

Als we denken over de afgelopen periode (het is nu begin september), dan zullen de meesten van ons denken aan de fraaie nazomer met hoge temperaturen en vervolgens aan de drie dagen met zwaar onweer op 9, 10 en 11 juli, waarvan vooral het onweer van woensdag 11 juli nog vers in ons geheugen zal liggen.

Het is welhaast onvermijdelijk daarvan wat gegevens te spuien, ofschoon er niet zoveel molenaars zullen hebben gedraaid, het was tenslotte geen zaterdag. De zaterdag daarop, 14 juli, was echter wel degelijk interessant, al zullen de vrijwillige molenaars in het zuiden daarover hun schouders ophalen. Het regende daar volop en in het noorden was er ook nog weinig wind. Verder was er ook dit jaar weer het verschijnsel 'zeewind', dat in de zomer vaak voorkomt.

Beginnen we met het onweer.

ZWAAR ONWEER

Op 9 t/m 11 juli ligt in het oosten, of vlak ten oosten van ons land een vrijwel stationair front. Aan de beide zijden daarvan worden de temperatuurverschillen steeds groter (zie afb. 1).

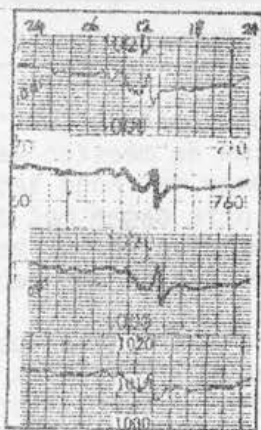
Ook loopt de straalstroom van ZW naar NO recht over ons land. Zo'n situatie is ideaal voor de snelle afvoer van de lucht, die in een zware bui vanaf de aarde omhoog wordt gezogen.

Op maandagavond 9 juli ontstaat dan ook zwaar onweer, vooral in het westen. In het midden van het land was het echter ook raak.

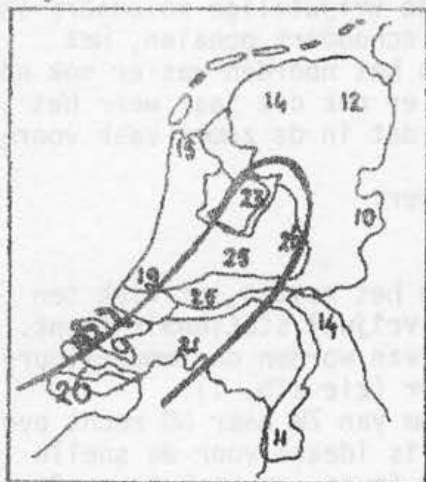
Tussen haakjes : alle tijden die in dit artikel voorkomen zijn in GMT. Dat is zomertijd minus 2 uur. 15 uur GMT is dus 17 uur zomertijd, of 16 uur wintertijd.

Om 19.30 uur komt in Deventer een bolbliksem voor, waardoor een flat wordt geraakt en een paar meter schoorsteen wordt weggevaagd. Om 21.00 uur is het in Zaandam, na enkele lichte buien, ook goed raak. Daar komt een zeldzame parelbliksem voor. Op de barometer is een zgn. onweersneus te zien van 4 mbar. Zo'n onweersneus is een plotselinge, zeer tijdelijke stijging van de luchtdruk die voorkomt in het midden van een zware bui. Het ontstaat doordat grote hoeveelheden koude lucht naar beneden vallen.

Om 21.45 uur springen o.a. in Nunspeet de stoppen en worden alle elektrische apparaten vernield. In het molenhuis bij mijn molen vallen de lampen zelfs uit de houders. In Ameland valt er 47 mm regen uit twee buien. In Blaricum vallen hagelstenen van 5 cm. doorsnee. Ook stenen van 4 cm vallen er in Tilburg, Bussum en Zwijndrecht. (Zie afb. 2). Er viel bijzonder veel regen en ook in zeer korte tijd. Er viel maandagavond 26.7 mm. Daarbij maakte mijn eigen regenmeter ook overuren (zie afb. 3).

Figuur 4

Figuur 5

Figuur 6

Figuur 7

Bij het bekijken daarvan moet wel worden bedacht dat de naald om even voor 19.00 uur zelfs twee maal op en neer ging, terwijl slechts één dikke lijn is te zien. Dat het zware buien zijn is duidelijk op de radarkaarten. Daar blijkt dat er om 19.30 uur te Den Haag een bui is met een top van 18.3 km hoog.

De dag daarna op dinsdag 10 juli 's avonds zijn er twee onweerscomplexen, die beiden ontstaan uit één complex, dat om 16.30 uur boven Zeeland verschijnt. De buien trekken naar het NO en om 19.35 is er te Losser een vuurbal en leggen even later honderden bomen het loodje.

In Hoozeveer valt in een half uur 40.7 mm en is er een onweersneus van 5.5 mbar.

De tweede bui trekt iets noordelijker: Wollega 30 mm regen.

Dan volgt woensdag 11 juli. Achter het vrijwel stationaire front, dat nu ten oosten van ons land ligt gaat de natuur gewelddadig tekeer.

Op de nadering van een onweerscomplex uit België (om 11.30 uur) daalt de barometer geleidelijk 6 mbar en stijgt daarna ook weer. Daarna valt hij zeer abrupt 7 tot 11 mbar. Dit is wel zeer uitzonderlijk (zie afb. 4). De wind waait dan uit alle hoeken. In Vlissingen b.v. is de wind om 12.00 uur WZW en 15 m/sec. en in Zierikzee, eigenlijk vlakbij, NO en 8 m/sec. In Zwijndrecht om 12.55 windstoten tot 9 Beauf. Overal zijn trouwens zware windstoten. Bij de Echoput op de Veluwe is een spoor van vernielde bomen van 50 à 100 meter breed. Misschien was dit wel een windhoos.

De buien zijn weer erg hoog, de toppen liggen op 12,5 km. Bij het KNMI werden de snelle luchtdruk-schommelingen zelfs geregistreerd door de zgn. verticale seismograaf, die eigenlijk dient om aardbevingen te registreren. Op het IJsselmeer is het luchtdrukverschil tussen zuid en noord op een zeker moment 11 mbar. Daardoor zakt het water te Lemmer één meter. De sluizen aldaar gaan vanzelf open door de druk van water van binnenuit. Ze gaan daarna echter niet meer op tijd dicht en daardoor loopt een kade onder.

In een langgerekt gebied van ZW naar NO, van Zeeuws Vlaanderen tot de IJssel kwamen windstoten voor van 20 tot 26 m/sec. (Zie afb. 5). (Dat zou windkracht 10 zijn, maar die schaal mag in dit verband eigenlijk niet worden gebruikt).

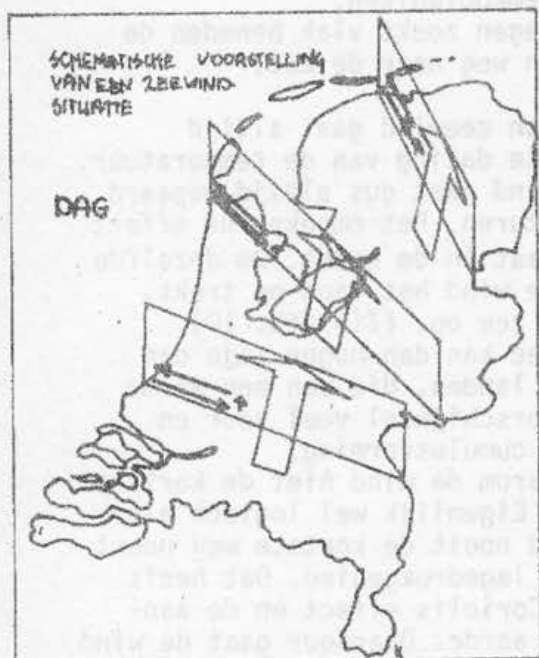
Er is weer veel schade aan bomen. De meesten vallen echter niet om, maar er breken veelal grote takken. Ook vallen hele kronen af. Oorzaak daarvan is dat het op het moment van de windvlaag ook hard regent. Het gewicht van een boom kan dan wel 10x groter worden. Ook staan de bomen veel vaster in de droge zomerse grond.

Om nu even niet te vergeten, dat we tenslotte vrijwillige molenaars zijn, wil ik nog vermelden dat ik kort na de buien bij een zekere molen kwam. Daar vertoonde de bovenstaande roe zich met een fraai rond gat in de hekken, dat vijf hekken hoog was en waarbij ook de middenzomers waren verdwenen.

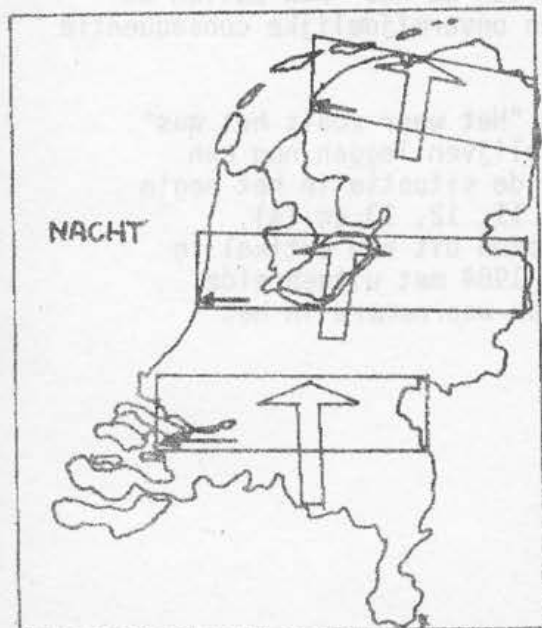
"acht"

Figuur 8

Figuur 9

Figuur 10

Ik veronderstelde onmiddellijk een blikseminslag, maar het was een losgeraakt zeil geweest, dat wegens teerwerk rond de achterzoom was geslagen en blijkbaar niet goed vastgezet.

KLEINE STORING

Op zaterdag 14 juli was het in mijn woonplaats Utrecht maar een dooie boel. Een dikke motregen en een heel klein ZO windje. Geen malen dus vandaag. Dan maar eens in de richting Kinderdijk getrokken, ofschoon veel bijzonders zou het daar ook wel niet zijn. Maar je weet maar nooit. Hoe meer ik in de richting Gouda kwam, hoe droger het werd en ook de wind kwam opzetten. Wat was er eigenlijk aan de hand?

Een kleine storing trok van Valkenburg (Z.H.) langzaam naar Drente, voorzien van warmte- en koufront. Voor een leek waren er helemaal geen spectaculaire dingen aan de lucht, het regende gewoon de hele morgen. Maar wel zal een vroeg actieve molenaar in het NW van het land zijn molen ongeveer achterstevoren hebben moeten kruien. Wie de tijd neemt de bijgaande tekeningen te bekijken zal zich zeker verbazen over de wel zeer grote verschillen in windrichting (zie afb. 6, 7 en 8). Als de vlaggetjes op de tekening één lang en één kort streepje hebben, dan betekent dat een windsnelheid van $7\frac{1}{2}$ m/sec. Veel molens lopen dan al gewicht. Elk lang streepje is 5 m/sec.

ZEEWINDFRONT

Menig vrijwilliger zal wel eens gehoord hebben van een zeewindfront, een zeewindinval die gepaard gaat met een plotselinge draaiing van de wind in het westen en noorden van ons land.

De wind gaat dan van ZW naar NW-richtingen, meestal in de loop van de middag.

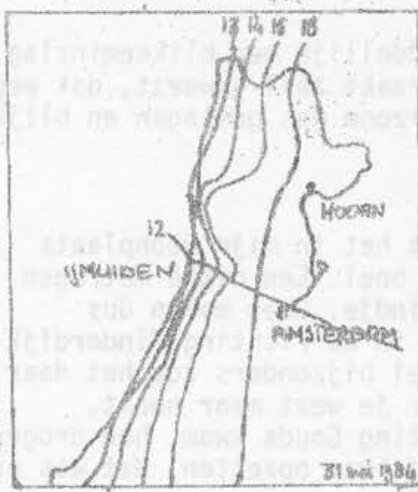
Voor molenaars in het oosten en zuiden van het land zou dat een fenomeen kunnen zijn, waarover zij wat ongelovig de schouders ophalen.

De oorzaak van het verschijnsel is het feit dat vooral in de voorzomer en op zeer warme zomerdagen het zeewater aanmerkelijk kouder is dan de lucht boven het vasteland. Er zijn dan grote horizontale temperatuurverschillen in het kustgebied. In dit verband dient men het kustgebied te beschouwen als het land vanaf de zee tot 50 à 75 km landinwaarts. De reden dat het water veel kouder is, en ook veel langzamer warm wordt is dat de zon in het water doordringt terwijl boven land slechts een betrekkelijk dunne laag aarde relatief sterk wordt verwarmd. Hierdoor wordt de lucht boven land sterker verwarmd.

Iedereen zal ook wel eens hebben gehoord dat warme lucht stijgt. Dat is in de zomer, boven land het geval. De stijgsnelheid van de lucht is in sommige gevallen wel zo groot dat een molen, uiteraard op zijn kant in de lucht geplaatst, daarop zou kunnen werken. Door de stijging van de lucht is er aan de oppervlakte van het land een zekere onderdruk ont-

"Megen"

Figuur 11

staan. De invloed van het warme land - en de warme stijgende lucht - is in de hoogte echter niet zo sterk ontwikkeld. De stijgende lucht komt zelden hoger dan 1000 meter. Op die hoogte begint het dus drukker te worden met lucht.

De luchtdruk stijgt daar dus iets. Boven de 1000 m behoudt de lucht (de wind) de gehele dag dezelfde richting : Z of ZW.

De lucht die vanaf het landoppervlak is gaan stijgen wordt automatisch vervangen door andere lucht, die lichter is en daarom kouder moet zijn. Dat gebeurt vanaf de dichtstbijzijnde plek waar deze lucht is te vinden, dus van boven een groot wateroppervlak. De stijgende lucht veroorzaakt in het overgangsgedebied van warme en koude lucht, vaak een cumulusband. Een band van bloemkoolwolken.

De lucht die is opgestegen zoekt vlak beneden de 1000 m. grens weer zijn weg naar de zee.

(Zie afb. 9).

De plotselinge inval van zeewind gaat altijd samen met een duidelijke daling van de temperatuur. Het voorkomen van zeewind gaat dus altijd gepaard met hoge middagtemperaturen. Het omgekeerde effect bestaat ook, dit ontstaat in de nacht. Om dezelfde reden waarom overdag de wind het land op trekt, trekt zij 's nachts de zee op. (Zie afb. 10).

De temperatuur boven zee kan dan hoger zijn dan boven land. In sommige landen, die aan een warme zee liggen, komt het verschijnsel veel voor en altijd met uitgebreide cumulusvorming.

Blijft nog de vraag waarom de wind niet de kortste weg neemt naar de zee. Eigenlijk wel logisch als we bedenken dat de wind nooit de kortste weg neemt van een hoge- naar een lagedrukgebied. Dat heeft te maken met het zgn. Coriolis effect en de aantrekkingskracht van de aarde. Daardoor gaat de wind altijd spiraalsgewijze van en naar hoge- en lagedrukgebieden.

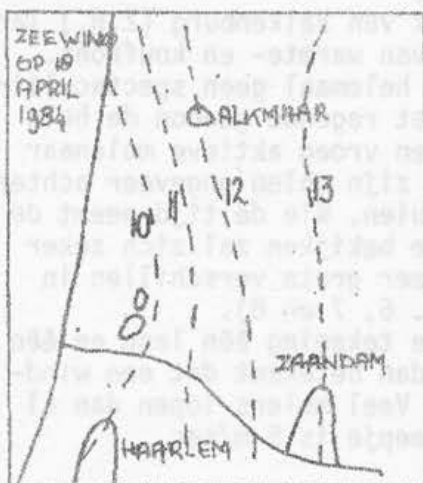
Dat regelmatige kruien van ZW naar NNW zullen we maar beschouwen als een onvermijdelijke consequentie van een dag mooi weer.

Boven dit stukje staat "Het weer zoals het was".

Om de link daarmee te blijven leggen nog een aantal voorbeelden van de situatie in het begin van dit jaar (zie afb. 11, 12, 13 en 14).

De gegevens daarvoor komen uit een artikel in de 'Weerspiegel' nr. 6 1984 met uitgebreide gegevens van een net van waarnemers in het Noord-Hollands gebied.

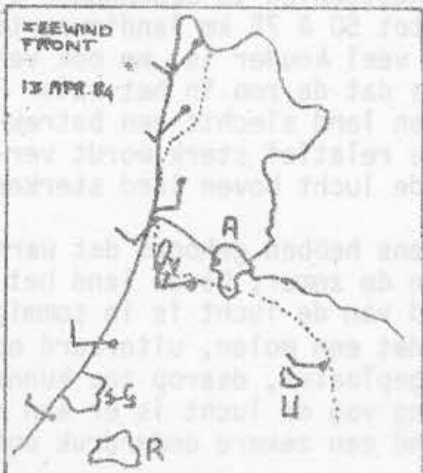
Figuur 12

Figuur 13

Figuur 14

"Hien"

Ik ontving enkele leuke reacties over het weer op 2 juni, zoals dat in het vorig nummer werd beschreven. Beide brieven zijn afkomstig van vrijwilligers en zij beschrijven het weer in hun omgeving.

Allebei hadden last van flinke onweersbuien rond hun molens, waarbij in De Beemster zelfs schade aan de tulpen was ontstaan door hagelbuien.

Ook het KNMI-station De Kooy bij Den Helder had om 10 uur hagel gemeld.

Echter niet om 11 uur, waardoor het niet in mijn tabel stond.

Fred Oudejans in De Beemster spreekt van een 'rug van hogedruk' gelegen tussen twee lagedrukgebieden. Dit als verklaring voor de windafname en het ruimend omgaan van de wind laat in de middag.

Dat klopt wel en komt ook wel meer voor. Hij spreekt later ook van een 'tussenhoog'. Daarvoor moet echter een gesloten isobaar zijn te construeren, waarmee een gebiedje van iets hogere druk is afgebakend.

Daarvan was deze middag echter geen sprake. De overgang van stijgen naar dalen is op vrijwel alle weerstations gelijktijdig. Ik heb overigens veel waardering voor de preciese beschrijving en interpretatie van het weer van Fred.

Vrijwillig molenaar van Doornik nabij Groningen, net van de fiets af en na drie landen, 50 molens en 175 in de benen schreef me dat er 's morgens vroeg nog was gemalen, maar dat hij moest stoppen voor onweer.

En alweer : station Eelde, 15 km. zuidelijker geeft op 11 en 14 uur onweer.

Deze molenaar ging om kwart over één naar huis en gelijk had hij !

Er was daar geen Halo gezien, zoals dat veelal pleegt voor te komen.

's Avonds rond 8 uur was de lucht boven Eelde echter vol Cirrostratus, de melkwitte lucht waarin kringen en bijzonnen meestal goed gedijen.

BRONNEN:

Vele artikelen in 'Weerspiegel', maandblad voor weergeïnteresseerden.

De waarnemers: Rob Groenland, Frank Magdalijs, Jan Schaap, Klaas Ybema, Baltus Zwart, H.H.J. Simons te 's Gravendeel voor de tekening van de hagelsteen, Eric Terpstra, Klaas Bijker.

Teleac : Wij en het weer.

KNMI : Dagelijkse weerbericht en Codebladen.

Eigen waarneming.

C. Keidel : Wolken voorspellen het weer.

BEZOEK OP JE MOLEN EN WEINIG TIJD ??

Het is fijn als er bezoek komt op je molen. Je leidt de mensen rond, en vertelt allerlei bijzonderheden over de molen.

Soms echter ben je net bezig met een karwei, dat geen uitstel duldt, en je kan dan niet zelf het bezoek rondleiden.

Voor zo'n bezoek heeft een van onze leden een "Doe-het-Zelf Rondleiding" geschreven. Hij reikt deze dan uit aan de bezoekers, en vraagt of ze de beschrijving na afloop weer inleveren.

Een kopie van deze rondleiding wordt op verzoek naar onze leden gestuurd. De tekst is uiteraard voor zijn molen - "De Hoop" in Rijswijk, Gelderland-geschreven; u kunt deze dan bij uw omstandigheden aanpassen.

"elf"

ZO ! NEE ZO ! WEL NEE, MAN, ZO !!

De heer Zwart uit Zwagerbosch stuurde ons een brief, die wij hierbij geheel afdrukken en daarna een uitgebreide reactie.

Zwagerbosch, 17 september 1984.

Aan de redactie van de Gildebrieff, t.a.v. de Heer Pouw.

Geachte Heer Pouw,

Het volgende stukje heb ik geschreven n.a.v. een discussie-puntje op mijn molen. Misschien is het wat voor de Gildebrieff?

Zijn molenaars een eigenwijs volkje? Al tijdens mijn opleiding maakte ik een tamelijk hoog oplopende twist mee tussen twee vkmolenaars. Een stelde dat een molen "geparkeerd" moet worden met de buitenroede voor de borst, omdat zo de tere as het best ontzien wordt; de ander hield vol dat de binnenroede beneden moet staan, en om dezelfde reden. Waar wel iedereen het over eens lijkt te zijn, is dat de dwarse roede niet op de wiggen mag rusten. Ook in de Gilde-Informaties (I-IV, blz 13) wordt hierop gewezen. Ik was dan ook verrast toen iemand die het weten kan mij verweet, dat ik de molen verkeerd had stilgezet. Naar zijn zeggen leidt het liggen van de stalen roede in de ijsaren nekop tot inwateren en roesten (op het zwaarst belaste punt). Het gevaar van indrukken van de roedewiggen leek hem klein, omdat de druk ten gevolge van het gewicht van de roede verre in het niet zinkt bij de druk, veroorzaakt door het aanslaan van de wiggen. En dan hebben we het nog niet eens over vangen bij een straffe wind...

Het lijkt mij toe, dat dit argument wel hout snijdt. Ik vraag me af of er wellicht molenaars zijn die hierover nog andere argumenten ter tafel kunnen brengen? Inmiddels lijkt het erop dat er voor ieder end voor de borst iets te zeggen is. Maakt het misschien niets uit?

A.F. Zwart
Boekwei 23
9299 RS Zwagerbosch

twaaelf"

Het door vrijwillig molenaar Zwart aangeroerde probleem is al dikwijls een discussiestuk geweest.

En deze discussies zijn dikwijls gemakkelijk om mee te maken, daar ieder van zijn gelijk overtuigd is, omdat dit dan gebaseerd is op sinds jaar en dag ingebakken gewoonten, waarvan men overtuigd is juist te handelen.

Maar ondanks alles blijft het probleem :

"Hoe moet je nu een molen wegzetten na zijn dagtaak ? "

Stelling 1: De molen "moet" weggezet worden met de binnenroede voor de borst.

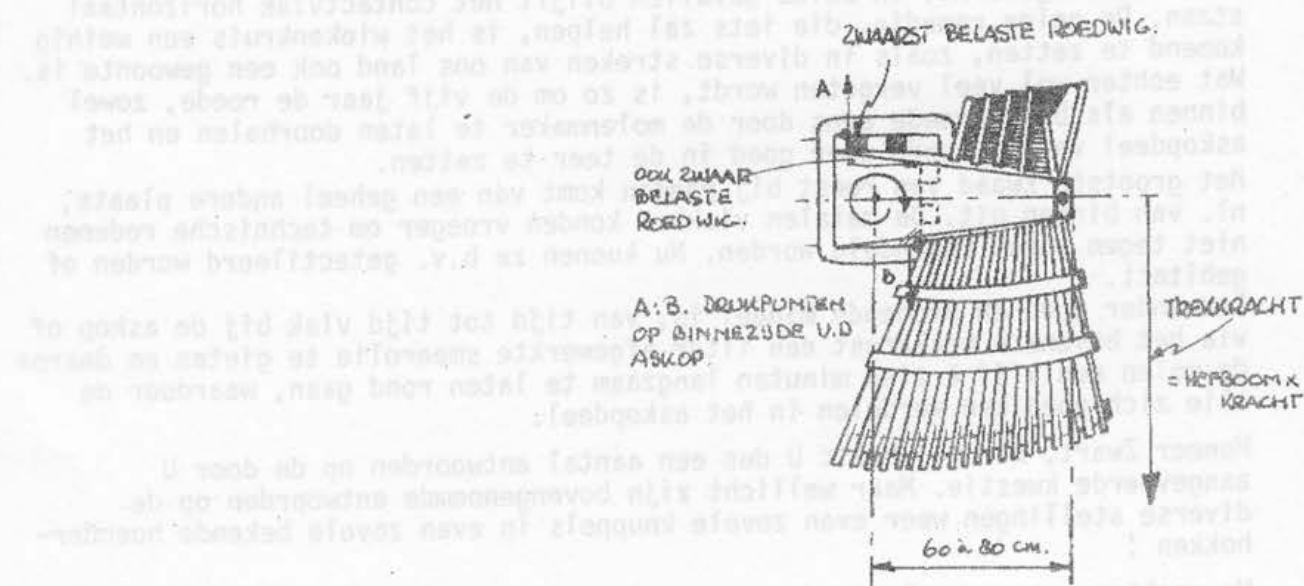
Stelling 2: De molen "moet" weggezet worden met de buitenroede voor de borst.

Beide stellingen worden verdedigd met dezelfde argumentatie "Het is beter voor de askop".

De eerste stelling heeft als bewijs voor zijn gelijk, dat de binnenroede de grootste porring heeft. Zet men de binnenroede dwars, dus de buitenroede aan de ketting, dan moet men zich realiseren, dat de binnenroede-einden de gehele roede sterk naar voren toe wegdraaiend belasten.

De porring laat de roede-einden ver naar voren neigen, wel zo'n 70 à 80 cm voor het hartpunt van de roede in de askop. Als men weleens geholpen heeft met roede steken op de oude manier, dus met een lier de roede door de askop trekken, dan ontdek je snel hoe groot de kantelkracht is, die nodig is om de roede in de juiste positie te keren in de askop voordat hij geheel wordt doorgeschoven. Het gevolg van de dwarse positie van de binnenroede is, dat de roede in het askopgat wil kantelen en hierin belemmerd wordt door de roedwiggen. De achterste wordt het sterkste belast, daar deze in elkaar geknepen wordt. De askop zelf wordt door de wringende kracht steeds uit elkaar gewrongen en deze krachten moet men niet onderschatten.

Dus de binnenroede overeind zetten, dus voor de borst !

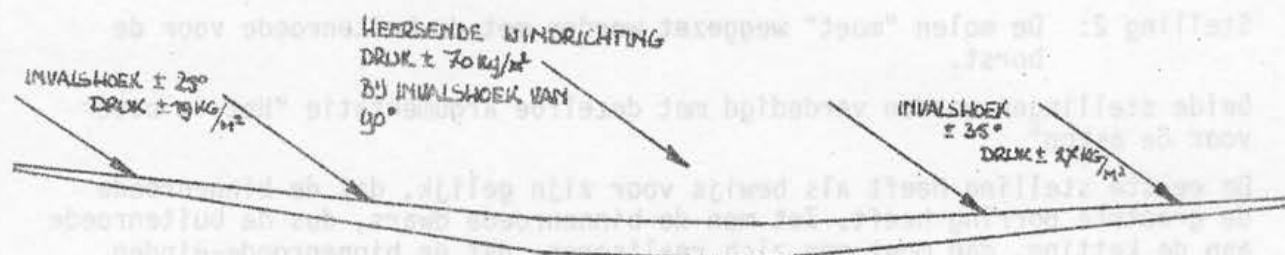
Dan klinkt direct uit de groep "stelling 2" : "dat is allemaal leuk gereedeneerd, maar nu wij !"

Dat kantelen van de roede is aardig, maar daar is de askop op berekend en de wiggen kunnen dat wel hebben, de klemkracht is veel hoger dan de kracht van het kantelen (Blijft de extra verhoging van het kantelen), dus De buitenroede voor de borst ontlast de askop sterk tijdens het stilstaan

"Achtien"

van de molen tijdens sterke windbelasting. Als de wind precies van voren invalt is er niets aan de hand, maar staat de molen enigszins schuin of bijna dwars op de wind, dan zal men zien dat de dwarsstaande roede sterk heen en weer wordt getrokken. Dit alles door de sterk wisselende windkracht op het van de wind afgekeerde roede-end, welke zwaarder wordt belast. De roede wordt dan in het askopgat heen en weer gerukt en deze krachten moet je niet onderschatten !!

Stand in deze wedstrijd : 1 - 1

HOE SCHERPER DE INVALSHOEK, DES TE LAGER DE
WINDDRUK PER M²
LINKER HELFT VAN DE ROEDE WORDT IN DEZE STAND
TOUW DE WIND AANMERKELIJK LICHTER BELAST

Stelling 3: De roede moet op de legzijde weggezet worden.

Stelling 4: De roede moet op de wigzijde weggezet worden.

De reden van deze twee stellingen zou zijn het inwateren, en daardoor roestvorming op het zwaarst belaste deel van de roede. Nu, hier kan gesteld worden, hoe ook weggezet met de leg- of wigzijde onder, in beide gevallen zal zich tussen roede en askopwand vocht ophopen, waardoor roest wordt gevormd. In beide gevallen blijft het contactvlak horizontaal staan. De enige remedie, die iets zal helpen, is het wiekenkruis een weinig komend te zetten, zoals in diverse streken van ons land ook een gewoonte is. Wat echter wel veel vergeten wordt, is zo om de vijf jaar de roede, zowel binnen als buitenroede eens door de molenmaker te laten doorhalen en het askopdeel van de roede weer goed in de teer te zetten.

Het grootste kwaad van roest bij roeden komt van een geheel andere plaats, nl. van binnen uit. De metalen vlakken konden vroeger om technische redenen niet tegen roest behandeld worden. Nu kunnen ze b.v. getectileerd worden of gebitact.

Een ander goed en afdoende middel is, van tijd tot tijd vlak bij de askop of via het bovenste heklatgat een liter afgewerkte smeerolie te gieten en daarna de molen een vijf à tien minuten langzaam te laten rond gaan, waardoor de olie zich goed kan verdelen in het askopdeel.

Meneer Zwart, hierbij heeft U dus een aantal antwoorden op de door U aangevoerde kwestie. Maar wellicht zijn bovengenoemde antwoorden op de diverse stellingen weer even zovele knuppels in even zovele bekende hoenderhokken !

We wachten met warm kloppend hart maar af.

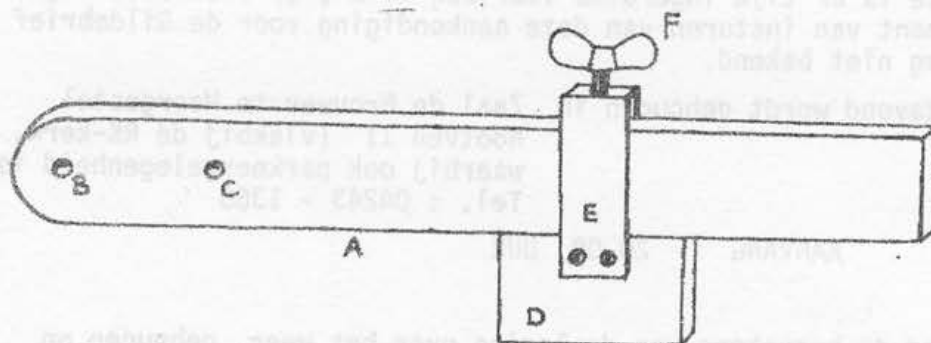
De redactie.

"veertien"

DE AFHOUDER WINT

Sommigen zeggen 'aanhouder' maar deze houdt - in ieder geval op mijn molen - de schuddebak af, niet aan.

Ik had steeds problemen met het gewicht, dat eraan hangt. Door het schudden van de afhouder verplaatste het gewicht zich, en is het zelfs een paar keer eraf gevallen. Niet zo best, tijdens het malen. Met de hieronder geschetste konstruktie heb ik geen moeilijkheden.

Verklaring:

- Afhouder, eikehout 12 x 45 mm, 60 cm lang.
- Draaipunt. Hierdoor komt een forse houtschroef, in de meelpijp gedraaid; aan beide kanten van de afhouder een paar grote ijzeren ringen.
- Gat voor het koord naar de schuddebak. Op sommige molens zit dat gat aan het uiteinde van de afhouder, maar ik vind dat het zo beter werkt.
- Gewicht. Een stuk ijzer van 6 x 8 cm, dikte 1/2 duim (een haartje meer dan de dikte van de afhouder). Het ijzer weegt ongeveer 500 gr.; dit moet natuurlijk ongeveer hetzelfde zijn als het oude gewicht.
- Beugel, gemaakt van 2 mm dik ijzer. De beugel is vastgeschroefd aan het gewicht met twee kleine boutjes (3 mm) en moeren. Aan de bovenkant is een gat geboord, waarin 5 mm draad is getapt. Als u dat lastig vindt, kunt u ook een wat groter gat boren en daaronder een passende moer plaatsen.
- Bout met vleugelkop, of met een knop erop geschroefd. Tussen het uiteinde van de bout en de afhouder kunt u beter een plaatje ijzer leggen, om beschadiging van het hout te voorkomen.

Je kan het gewicht in elke stand zetten, en het vliegt er niet af. Het is uiteraard zaak om een afhouder te hebben die mooi glad is, en die niet taps verloopt.

Knud Jensen

Molen "De Hoop" Rijswijk (Gld)

"vijftien"

Voor alle Brabantse leden - zowel uit district West als Oost - wordt er op vrijdag 2 november een contactavond georganiseerd, waarbij ook het gildebestuur aanwezig zal zijn.

Het volledige programma staat nog niet vast, maar zeker is dat begonnen wordt met een uitleg over de nieuwe opzet van de biotoopwacht. Speciaal de biotoopwachters worden daarom uitgenodigd op deze avond, maar omdat een goede omgeving van de molens voor iedere vrijwilliger belangrijk is, worden alle leden verwacht.

Na de pauze is er tijd ingeruimd voor een film-, of dia-vertoning. Op het moment van insturen van deze aankondiging voor de Gildebrief was dit nog niet bekend.

De contactavond wordt gehouden in Zaal de Brouwer te Moergestel
Rootven 11 (vlakbij de RK-kerk,
waarbij ook parkeergelegenheid is)
Tel. : 04243 - 1360

AANVANG 20.00 UUR

Bericht aan de bezoekers van de lezing over het weer, gehouden op vrijdag 27 april te Moergestel.

Voor de bezoekers van de - door de Belgische weerkundige, de heer Collier gehouden - lezing werd de mogelijkheid geopend om een map met lesmateriaal over het weer te bestellen. Zo'n 35 aanwezigen hebben zich toen aangemeld.

Helaas hebben wij de mappen voor de bestellers nog niet kunnen bemachtigen. De heer Collier heeft op verschillende plaatsen geprobeerd om de mappen te krijgen. Het blijkt echter dat de map in België geheel is uitverkocht. Herdruk zal zeker niet in 1984 en mogelijk niet eens in 1985 plaatsvinden.

Als organiserende contactcommissie betreuren wij deze gang van zaken zeer. Op dit moment gaan wij na of de map (met NATO-bestelnummer) via het Nederlandse leger te krijgen is. Via de Gildebrief zullen wij de bestellers op de hoogte houden.

Namens de contactcommissie Nrd.Brabant Oost
Gerard Sturkenboom.

Lestien

GASTGEVENDE MOLENAARS

In de vorige Gildebrief stond afgedrukt een lijst van instructeurs, maar we zouden ook weer gaarne een lijst afdrukken van vrijwillige molenaars, die bereid zijn op te treden als gastgevend molenaar. Dat zijn dus die vrijwilligers, die bereid zijn als ze toch op de molen zijn, om leden in opleiding te ontvangen zodat zij ervaring kunnen opdoen en kennis kunnen maken met andere molens, dan die waar ze hun opleiding ontvangen.

De enige taak van de gastgevend molenaar is om de bezoekende vrijwilliger in opleiding mee te laten werken op de molen. De leden in opleiding doen dan de benodigde ervaring op, die nodig is om toegelaten te worden tot het examen.

Gaarne ontvangen wij dus Uw opgave indien U bereid bent om als GASTGEVEND MOLENAAR op te treden.

Ook al ontvangt U regelmatig leden in opleiding op Uw molen, dan toch een berichtje per briefkaart (anzichtkaart van Uw molen!) of telefoontje.

Namens het Gilde reeds hartelijk dank voor de bereidwillige medewerking.

De redactie.

Opgave aan Gilde-administratie Zwarteweg 70, 1412 GE Naarden

INSTRUCTIE MOLENS

In de vorige Gildebrief drukten wij af een lijst van officiële Gilde-instructeurs en op welke molen zij instructie geven. Zoals met al dergelijke lijsten, zijn ze op het moment van publiceren niet meer up to date of er zitten wel een paar kleine foutjes in. Zo ook in deze lijst, dus hier enige correcties en aanvullingen.

Afvoeren:

Kuitaart : Molen "Vogelzicht" A.M.T. van Jole
Moergestel : Standaardmolen (wegens restauratie) A.J.A.C. Naaikens
Streefkerk : Broekmolen , J.C. Noorlander
Herveld : Molen "De Vink", B. Zuidema (wegens ernstige rugklachten)

Wijziging:

ERICA : "Heidebloem" i.p.v. "Korenbloem" Tel. 05914 - 2492
BELLINGWOLDE: Veldkampsmolen , D.Bos Tel. 05973 - 1292

"Levenslijn"

INSTRUCTIEMOLENS (vervolg)

Toevoegen:

WINSCHOTEN : Molen "Dijkstra" volgens afspraak
Molen "Berg" " "
Molen "Edens" " "
B. Oomkens Tel. 05970 - 14269

NEEDE : "De Hollandsche Molen" volgens afspraak
A.J. Pasman, Tel. 05450 - 3102

HERNEN : Beltmolen volgens afspraak
J.F.J. Frings Tel. 080 - 444275

OVERDRACHT BEHEER BOLWERKSMOLEN

Na gedurende een periode van 12½ jaar werkzaam te zijn geweest op de Bolwerksmolen te Deventer, heeft molenaar Gerrit Janssen in nauw overleg met het bestuur van de stichting Bolwerksmolen, besloten om met ingang van 1 oktober 1984 zich terug te trekken. Gezondheidsredenen nopen hem om het wat kalmer aan te doen. Voorlopig blijft hij echter wel betrokken bij het vrijwillig molenaarswerk, zoals de opleiding en de examens in de regio.

Op zijn voorstel heeft het bestuur van de stichting Bolwerksmolen unaniem besloten om vrijwillig molenaar Piet Tienstra aan te stellen als beheerder, mede op grond van het feit dat hij reeds een aantal jaren vervangend molenaar is. Tienstra heeft zich zowel op de Bolwerksmolen, als op "De Rat" te IJlst in het houtzagen bekwaamd.

"acht tien"

WAT WAS DAT VOOR EEN MOLENZAAK ?

Het bewuste afgebeelde stuk hout wordt gebruikt bij het lichten van de loopersteen op de standaardmolen te Nistelrode.

Het stuk eikehout is wat onregelmatig van vorm. Het lijkt met een kapmes te zijn bewerkt en is aardig zwaar. Mijn tekenkunst is beperkt en daarom verwijs ik U naar blz. 131 van Zingende Stenen. Daar laat Dick in figuur XVI - 13A een strop met een houtje zien. In plaats hiervan kan het hout met de haak worden gebruikt. De oude molenaar in het Belgische Schaffers heeft mij het gebruik ooit gedemonstreerd.

De looper wordt zover gelicht, dat de steenreep er met de aangesplitste strop onderdoor kan. De strop wordt door het kropgat omhoog gehaald en het bewuste 'hout' wordt er doorheen gestoken. De haak, die er aan zit wordt om de steenreep gehaakt aan de kant van de steen. Het hout ligt dus plat op de bovenkant van de looper, met de dunne zijde over het kropgat heen. Nadat de haak om de reep is gehaakt wordt het hout zover mogelijk naar het midden van de steen geschoven. Door de constructie van de haak kan de reep er bij het lichten niet uitschieten. Dus strop en houtje zijn niet nodig. Duidelijk ? (Joep Coppens uit Vlierden heb ik ooit de naam horen noemen, maar die ben ik vergeten. Kan het 'teers' zijn ?)

No1 Naaykens, Hilvarenbeek
04255 - 1919

WAT IS DIT VOOR EEN MOLENZAAK ?

AFMETINGEN: LENGTE $\pm$ 140 CM.
DIKTE 2.5 CM ϕ
DWARSHOUTJE 30 CM

"negentien"

NIEUWE LEDEN VAN HET GILDE

W.W.M. Knippers, Aubadestraat 118, 6544 ZG NIJMEGEN
F.W. Perrels, Oostzeedijk Beneden 15 B, 3062 VJ ROTTERDAM
C. de Bie, J.P. Thijsssepark 89, 1411 XL NAARDEN
B.H.J. Mols, Deken van Dijkstraat 27, 5482 JX SCHIJNDEL
Mej. N. Nieuwenhuis, Laanstraat 51, 3743 BB BAARN
L. Oosterom, Achillesstraat 45, 4625 CG BERGEN OP ZOOM
F.J.J. Hermans, Bonzijweg 15, 4424 AM WEMELDINGE
C. van Gaans, Westerveldstraat 5, 8021 DV ZWOLLE
F.C.J. de Haas, Burg. Bloemerstraat 51, 7271 DB BORCULO
B.D. Veldhuizen, Perzikstraat 5, 6543 ZA NIJMEGEN
M. van Beurden, Ruysdaelstraat 21 III, 1071 WZ AMSTERDAM
G.J. Marseille, J. Huibrechtszstraat 1, 1135 HP EDAM
J.J. van den Akerboom, Rubenslaan 99, 2391 HE HAZERSWOUDE DORP
J.J. Ariëns, Munnikhofsestraat 17, 6653 AB DEEST
J.H. Tieleman, Kard.v. Rossumlaan 17, 5645 EC EINDHOVEN
J.J.A. Coppens, Waldhoornlaan 3, 4876 BA ETEN-LEUR
C.R. van Tilburg, Middelweg 10, 2841 LA MOORDRECHT
F. Volders, Drostlaan 48, 4147 GH ASPEREN
J.P. Roefs, St. Walburg buitensingel 31, 4001 MN TIEL
J.P. van der Stap, Hunsingo 92, 2716 CL ZOETERMEER
R. Brons, Oude Gang 19, 9991 BK MIDDELSTUM
O.S. Lesman, Waardweg 3, 9843 TK GRIJPSKERK
L. Marchese, Molstraat 29, 1531 CR WORMER
D. van der Graaf, Voorstraat 8, 2964 AK GROOT-AMMERS
J.v.d. Graaf-Houwelingen, Voorstraat 8, 2964 AK GROOT-AMMERS
G. Schoumans, Begijnepolderweg 7, 1383 AS WEESP
B.M. Gennissen-v. Sommeren, Burg. Bouwensstraat 16, 4001 VT TIEL
B.H. Besselink, Blokland 25, 6852 HB HUISSEN
B. Bode, Kleine Haarsekade 82, 4205 VD GORINCHEM
R. Kooiker, Het Nieveen 47, 7948 CK NIJEVEEN
F. van der Stelt, G. Versteegenstraat 13, 2957 AL Nw. LEKKERLAND
H. Demoet, Kleersnijdershorst 22, 7328 XB APeldoorn
H.J. Schaap, Leeuwerikstraat 44, 1742 BC SCHAGEN
Mej. M. Blom, Weimarstraat 129, 2562 GT 's GRAVENHAGE
W. Teeuwisse, Weimarstraat 129, 2562 GT 's GRAVENHAGE
H. van der Wal, Flokhernepad 10, 9063 JS MOLENEND
P.E. Marseille, Oude Looiersstraat 33, 1016 VG AMSTERDAM
C.D. Eisma, Pastoor Buyslaan 10, 2242 RK WASSENAAR
H. van Strijland, Hof van Putten 9, 6721 TK BENNEKOM

"twindig"

UITGAVEN VAN HET GILDE VAN VRIJWILLIGE MOLENAARS

-- bladen voor maalboekje leden-in-opleiding	gratis
-- bladen voor maalboekje geslaagde leden	gratis
-- richtlijnen voor het examen vrijwillig molenaar	gratis
-- modelcontract voor vrijwillige molenaars (2 exemplaren)	gratis
-- folder Gilde-verzekeringen	gratis
Informatie I t/m VI	(algemene informatie over praktijk, zeilen, smeren, vangen, weer, onderhoud, bliksemafleider e.d.) f 10,--
Informatie VII	(het borgen van de molen, knopen) " 2,50
Informatie X	(metaalbescherming, onweer en bliksem) " 5,--
Informatie XII	(opbouw wipmolen en achtkante molen) " 7,50
Informatie XVI	(waarom draaien wieken linksom, waarom hellende as, tonmolen) E. Smit " 10,--
Informatie XVII	(turbine-molens) J. Meessen " 5,--

Informaties VIII, IX, XIII, XIV en XV zijn in boekvorm uitgekomen :
Wieksystemen voor polder- en industriemolens door G.J. Pouw. f 24,-- *
Uitgegeven door Kluwer Technische Boeken.
Voor leden van het Gilde van Vrijwillige Molenaars geldt een 'club-prijs',
mits via het Gilde besteld. Boekwinkel-prijs f 29,50.

Bovengenoemde uitgaven kunnen, zolang de voorraad strekt, besteld worden
door overmaking van het juiste bedrag op postrekening 2144780
t.n.v. Het Gilde van Vrijwillige Molenaars te Naarden, onder vermelding
van het gewenste.

* Deze prijs is exclusief verzendkosten. Porto is f 5,25.

AANBEVOLEN LITERATUUR

Molens	Ir. F. Stokhuyzen	5e herziene druk, Uitgave Fibula- Van Dishoeck Haarlem. ISBN 9022842444 f 22,50
Opleiding watermolenaar		Ing. J. den Besten, prijs en levering aanvragen bij Ing. J. den Besten, Vreelandseweg 12, 3632 EP Loenen a/d Vecht. Tel. 02943 - 3364
Kijk op molens	J.Th. Balk	Uitgave Elsevier ISBN 9010024458 f 35,--
De Windmolen en zijn onderdelen,	J.G. Wiessner	f 30,-- Postgiro 1162733 t.n.v. penningmeester Vrienden v.d. Gelderse Molen te Voorthuizen

VRIJWILLIGE

HET GILDE VAN VRIJWILLIGE MOLENAARS